

Toelichting bij wilsverklaringen

Deze formulierenset bestaat uit:

- (1) Een levenstestament of euthanasieverklaring
- (2) Een volmacht
- (3) Een behandelverbod met een niet reanimeren verklaring
- (4) Een vrijwaringverklaring
- (5) Ruimte voor uw laatste wensen

Waarom wilsverklaringen?

In de afgelopen decennia is medisch-technisch steeds meer mogelijk geworden. Mede hierdoor worden mensen gemiddeld steeds ouder. Een gevolg hiervan is dat we meer en meer zijn gaan nadenken over de problemen die zich kunnen voordoen bij ons levenseinde. Dat doet ook u, u hebt immers een formulierenset bij de Stichting de Einder aangevraagd. Wanneer u ziek bent – maar liever eerder - moet u met uw behandelde arts praten over uw wensen wat betreft medische behandeling, reanimatie, euthanasie of hulp bij zelfdoding. Maar wanneer u zich bijvoorbeeld in een comateuze toestand bevindt of dementerend bent, dan is een helder gesprek nauwelijks of niet meer mogelijk. U bent dan zoals dat heet 'wilsonbekwaam'. Anderen, artsen in een ziekenhuis of een verpleeghuis bijvoorbeeld, beslissen in die situatie over uw behandeling. In een wilsverklaring kunt u uw wensen duidelijk maken betreffende behandeling, staken van behandeling, kortom al uw wensen die gaan over uw levenseinde.

N.B

Deze discussie moet eigenlijk al plaats hebben in een veel vroeger stadium en niet in een situatie waarin u afhankelijk en kwetsbaar bent geworden.

Zolang u 'aanspreekbaar' bent, zal naar uw standpunt worden gevraagd. Wanneer uw standpunt verschilt met uw schriftelijke verklaring, dan zal uw mondelinge verklaring als laatste wens gelden.

De verklaringen kunnen dus belangrijk zijn in de nabije of verre toekomst, wanneer u geen uiting meer kunt geven aan uw wensen. Het is belangrijk dat een familielid of vriend als uw vertegenwoordiger namens u kan optreden of u kan bijstaan als dat nodig is (zie formulier (2) volmacht).

Het is noodzakelijk dat uw arts op de hoogte is van uw wensen. Laat na invulling en ondertekening de verklaringen bij uw arts achter voor het medisch dossier. Het is tevens noodzakelijk dat u regelmatig op dit onderwerp terugkomt.

(1) Levenstestament/Euthanasieverklaring

De wet 'Toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding' formuleert onder welke voorwaarden een arts bij een patiënt euthanasie mag toepassen of hulp bij zelfdoding mag geven. Essentiële criteria in de wet zijn dat de patiënt het verzoek daartoe vrijwillig en weloverwogen doet; dat de patiënt uitzichtloos en ondraaglijk lijdt en er bovendien geen reëel uitzicht is op verbetering van de situatie. Het gaat om een verzoek, geen eis! Als de arts meent dat er aan de criteria is voldaan dan moet hij een tweede arts (scen-arts) raadplegen, die eveneens van mening moet zijn dat aan alle criteria is voldaan. Zo ja, dan kan de behandelend arts euthanasie toepassen of hulp bij zelfdoding geven. De scen-arts geeft echter geen bindend advies.

Let op.

1. U hebt er onder de huidige wetgeving, ook met een euthanasieverklaring, nooit *recht* op dat uw arts euthanasie bij u toepast of dat de arts u de middelen geeft om zelfdoding te bewerkstelligen, de arts is daartoe niet verplicht.
2. De patiënt - arts relatie is hier essentieel. Een euthanasieverklaring, getekend, en regelmatig met uw arts besproken, laat zien dat uw wens vrijwillig en weloverwogen is.
3. De verklaringen geven bovendien uw gevolmachtigde(n) duidelijkheid over uw bedoelingen omtrent uw levenseinde. Het gaat hierbij dus om een concreet verzoek om een humane levensbeëindiging als u zelf een dergelijk verzoek niet meer kunt uiten.

(2) Volmacht

Wanneer u niet meer in staat bent met een arts te overleggen over uw medische toestand, als gevolg van bijvoorbeeld dementie, afasie of bewusteloosheid, dan is het goed dat er iemand is die voor u opkomt. U kunt een vriend of familielid benoemen als uw gevolmachtigde. Het is niet noodzakelijk, want de wet regelt uw vertegenwoordiging, maar uw eigen keuze heeft altijd voorrang. Bespreek uw wensen met uw gevolmachtigde(n).

(3) Een behandelverbod annex niet reanimeren verklaring

Deze verklaring kunt u, in aanvulling op het levenstestament of de euthanasieverklaring, invullen en ondertekenen. Wanneer u tot het besluit bent gekomen dat ingrijpende medische behandelingen niet (meer) zinvol zijn om u moverende redenen, dan kunt u de arts vragen de behandeling te stoppen. U bent namelijk niet verplicht om behandelingen te ondergaan die u bijvoorbeeld als zinloos rekken van lijden beschouwt. Artsen dienen uw wens serieus te nemen.

Houd u er rekening mee dat bij bewusteloosheid hulpverleners bijna automatisch geneigd zijn u te reanimeren ondanks een niet reanimeren verklaring. Zij treffen het formulier niet tijdig aan of zij negeren uw wens uit een soort automatisme. Ook hier is een volmacht (2) van groot belang.

(4) Vrijwaringverklaring (bij levensbeëindiging onder eigen regie)

Het is eveneens belangrijk te voorkomen dat uw naasten juridische problemen ondervinden nadat, (en omdat) u uw leven hebt beëindigd. Om de kans daarop te verkleinen is het essentieel dat u expliciet verklaart alle noodzakelijke activiteiten om tot levensbeëindiging te komen, zelf hebt uitgevoerd.

(5) Laatste wensen

In dit formulier wordt u een aantal suggesties aangereikt, waarvan het verstandig is ze te bespreken met uw naasten.

Overigens geldt voor alle formulieren dat een eigen, handgeschreven versie even goed, zo niet beter, voldoet. U kunt de formulieren van De Einder als handreiking beschouwen.

In onze brochure *Een waardig levenseinde onder eigen regie* kunt u uitgebreid lezen over de stichting De Einder en over de verschillende keuzes die er zijn betreffende een zelfgekozen en humaan levenseinde. De brochure wordt u toegezonden na overmaking van €9.50 op bankrekening nr. 55 96 402 ten name van De Einder te Rosmalen onder vermelding van 'brochure' en uw adres.